

Toimintakertomus 2002

Keski-Suomen Liikunta ry

Sisältö:

1. Järjestö	4	7. Tapahtumat	27
1.1. Kevätkokous		7.1. Liikunnan ja urheilun maakuntapäivä	
1.2. Syyskokous		7.2. Hyvän Olon Viikonloppu	
1.3. Hallitus			
1.4. Keski-Suomen Liikunnan jäsenjärjestöt		8. Työllistämishankkeet	29
1.5. Henkilöstö		8.1. Työtä Liikunnasta -projekti	
1.6. Edustukset		8.2. Liiku Töihin -projekti	
1.7. Toimisto			
1.8. Toimistopalvelut		9. Tiedotus ja markkinointi	31
		9.1. URLInet-verkkopalvelu	
2. Kehittäminen ja etutyö	7	9.2. Liikunnan Tietotaitopörssi	
2.1. Keski-Suomen maakuntasuunnitelma		9.3. Sisäisen viestinnän järjestelyt	
2.2. Keski-Suomen liikuntatoimen neuvottelupäivät		9.4. Ulkoisen viestinnän järjestelyt	
2.3. Liikunnan ja urheilun maakuntapäivä			
2.4. Vetoamus keskisuomalaisille kansanedustajille		10. Talous	32
2.5. Liikettä Liikuntapaikoille -pilottihanke			
2.6. Kuntatapaamiset			
3. Huomioimiset ja palkitsemiset	9		
3.1. Vuoden urheilijoiden palkitsemistilaisuus			
3.2. Muut huomioimiset			
4. Lasten ja nuorten liikunta	11		
4.1. Yleistä			
4.2. Koulutus			
4.3. Lasten ja nuorten liikunnan paikallinen tukeminen			
4.4. Sinettiseuratoiminta			
4.5. Tapahtumat			
5. Seurapalvelu	19		
5.1. Yleistä			
5.2. Koulutus			
5.3. Laatu-projekti			
5.4. Seuratapaamiset			
6. Harraste- ja terveysliikunta	22		
6.1. Yleistä			
6.2. Vuoden 2002 toimintoja			
6.3. Koulutukset			
6.4. Liikuntapäivät ja muut tapahtumat			

Keski-Suomen Liikunta ry:n toiminnan perusta

Keski-Suomen Liikunnan perusarvot

- * Liikunnalla on tärkeä merkitys ihmisen fyysisen, henkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin kannalta
- * Keski-Suomen Liikunta on keskisuomalaista liikuntakulttuuria kehittävä ja kokoava yhdistys
- * Hyvinhoidetulla liikuntakulttuurilla on tärkeä merkitys Keski-Suomen itsetunnon, maakuntahengelle ja kehitymiselle

Keski-Suomen Liikunnan toiminta-ajatus

Keski-Suomen Liikunta ry:n toiminta-ajatuksena on keskisuomalaisten hyvinvoinnin tukeminen liikunnan ja urheilun avulla

1. tuottamalla jäsenjärjestöille niiden haluamia ja tarvitsemia laadukkaita palveluja
2. tukemalla keskisuomalaisen liikunnan ja urheilun edistämiseen tähtääviä kehittämishankkeita
3. kehittämällä erityisesti lasten ja nuorten liikunnan tasapuolisia edellytyksiä ja harrasteliikunnan eri muotojen mahdollisuuksia
4. toimimalla jäsenjärjestöjensä ja muiden intressiryhmien yhteistyön verkonkutojana.

Keski-Suomen Liikunnan toiminnan painopisteet

Osaaminen ja koulutus

- asiantuntijuus, koulutusten laatu ja tapahtumien tuotekehittely

Etutyö

- vaikuttaminen, maakunnallinen verkostoveturi

Viestintä

- infopiste, sisäinen ja ulkoinen viestintä

1. Järjestö

1.1. Kevätkokous

Keski-Suomen Liikunta ry:n kevätkokous pidettiin 6.5.2002 Jyväskylässä. Läsnä oli valtakirjoin edustettuina 15 jäsenjärjestöä. Puheenjohtajana toimi Kauko Tuupainen ja sihteerinä Petri Lehtoranta. Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2001 toimintakertomus ja tilinpäätös sekä valittiin ehdollepanotoimikunta valmistelemaan hallituksen henkilövalintoja vuodelle 2003.

Ehdollepanotoimikunnan kokoonpano:

Kirsti Partanen, Alpo Peltola, Aimo Mäkinen, Martti Olli ja Petri Lehtoranta.

1.2. Syyskokous

Keski-Suomen Liikunta ry:n sääntömääräinen syyskokous pidettiin Jyväskylässä 20.11.2002. Läsnä oli valtakirjoin edustettuina 16 jäsenjärjestöä. Puheenjohtajana toimi Kauko Tuupainen ja sihteerinä Petri Lehtoranta. Kokouksessa hyväksyttiin v. 2003 toiminta- ja taloussuunnitelma sekä päätettiin henkilövalinnoista vuodelle 2003.

1.3. Hallitus

Keski-Suomen Liikunta ry:n hallitus kokoontui yhdeksän kertaa. Puheenjohtajana toimi Martti Olli. Varapuheenjohtajat olivat Heikki Mäkinen ja Tarja Mäki-Punto. Hallituksen kokouksissa toimi esittelijänä sekä sihteerinä aluejohtaja Petri Lehtoranta. Laura Luopajarvi erosi hallituksesta 12.6.2002 toimihenkilöksi siirtymisen johdosta.

Hallituksen jäsenten osallistuminen kokouksiin:

Martti Olli	9/9	
Tarja Mäki-Punto	7/9	
Heikki Mäkinen	9/9	
Ari Karimäki	7/9	varajäsen Marja-Leena Pesonen
Laura Luopajarvi	1/9	varajäsen Leila Lindell
Katja Pohjoismäki	7/9	varajäsen Kaija Hakaniemi
Tapani Paasu	7/9	varajäsen Jouni Airola
Kari Ristanen	4/9	varajäsen Jorma Kemppainen
Anneli Puskala	6/9	varajäsen Petri Hagman

Tilintarkastajat: Reijo Korpela KHT ja Kauko Tuupainen, varalla Seppo Lindholm JHTT, HTM ja Risto Parviainen.

1.4. Keski-Suomen Liikunnan jäsenjärjestöt (81)

Alhon Aki ry	Palokan Riento ry
Diskos 93 Juniorit ry	Pohjois-Päijänteen Pursiseura ry
FC Vaajakoski ry	Pylkönmäen Yrittävä ry
HoNsU Juniorit ry	Riihivuoren Hiihtokouluyhdistys ry
Huhtasuon Hiihto 2000 ry	Saarijärven Naisvoimistelijat ry
JJK Juniorit ry	Saarijärven NMKY ry
JYP HT Juniorit ry	Saarijärven Pullistus ry
Jyväskylän Hockey Cats ry	Tanssiurheiluseura Foksi ry
Jyväskylän ITF-taekwondoseura ry	Tanssiurheiluseura Tepika ry
Jyväskylän Jigotai ry	Tikkakosken Kiekko ry
Jyväskylän Kenttäurheilijat ry	Tikkakosken Suunnistajat ry
Jyväskylän Kiri ry	Tikkakosken Voimistelu- ja Liikuntaseura ry
Jyväskylän Kiri-Juniorit ry	Vaajakosken Kuohu ry
Jyväskylän Kuntoliikunta ry	Vihtavuoren Pamaus ry ja ViPa:n Naissoutajat
Jyväskylän Latu ry	Äänekosken Huima ry
Jyväskylän Lohi ry	Äänekosken Liikuntaseura ry
Jyväskylän Naisvoimistelijat ry	
Jyväskylän Pallokerho ry	SPL:n Keski-Suomen piiri ry
Jyväskylän Pyöräilyseura ry	TUL:n Keski-Suomen piiri ry
Jyväskylän Rugby Club ry	Hengitysliitto HELI ry
Jyväskylän Salibandyclub Blues ry	Keski-Suomen Allergia- ja Astmayhdistys ry
Jyväskylän Seudun Palloseura ry	Keski-Suomen Hiihto ry
Jyväskylän Shorinji Kempo ry	Keski-Suomen Sydämpiiri ry
Jyväskylän Taido ry	Keski-Suomen Yleisurheilu ry
Jyväskylän Taitoluisteluseura ry	Suomen Metsästäjäliiton Keski-Suomen piiri ry
Jyväskylän Toverit ry	
Jyväskylän Valo ry	Autourheilun kansallinen Keskusliitto ry
Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta ry	Suomen Ampumaurheiluliitto ry
Jyvasseudun Agility Team ry	Suomen Hiihtoliitto ry
Jyvasseudun Paini-Ässät ry	Suomen Invalidien Urheiluliitto ry
Karateseura Fudokan ry	Suomen Jääkiekkoliitto ry
KEJUBO ry	Suomen Koripalloliitto ry
Kensu ry	Suomen Kuntourheiluliitto ry
Keuruun Naisvoimistelijat ry	Suomen Lentopalloliitto ry
Keski-Suomen Moottorikerho ry	Suomen Pesäpalloliitto ry
Kinnulan Kimmot ry	Suomen Ratsastajainliitto ry
Konneveden Urheilijat ry	Suomen Suunnistusliitto ry
Kyyjärven Kyky ry	Suomen Taitoluisteluliitto ry
Palokan Kiekko ry	Suomen Tennisliitto ry
Palokan Naisvoimistelijat ry	Suomen Valjakkourheilijoiden Liitto ry
Palokan Pyry ry	

1.5. Henkilöstö

Petri Lehtoranta, aluejohtaja	01.01. - 31.12.2002
Riitta Virinkoski-Lempinen, nuorisopäällikkö	01.01. - 31.12.2002
Hilkka Kaipainen, taloussihteeri	01.01. - 31.12.2002
Laura Luopajarvi, kenttäpäällikkö	18.03. - 31.12.2002
Laura Viitanen, työsuunnittelija	01.01. - 31.01.2002 ja 01.03 - 31.12.2002
Niina Kukkonen, toimistosihteeri	01.01. - 31.12.2002
Nina Pollari, iltapäivätoiminnan kehittäjä	01.02. - 31.05.2002 ja 15.8. - 14.10.2002
Sari Saarelainen, terveysliikunnan kehittäjä	01.02. - 30.04.2002 ja 01.8. - 15.08.2002
Jari Lindroos, terveysliikunnan kehittäjä	04.11. - 31.12.2002
Eeva Simula, Liikettä liikuntapaikoille -hanke	15.08. - 14.10.2002
Tiina Leppinen, työharjoittelija	21.10. - 14.11.2002

1.6. Edustukset

Suomen Liikunta ja Urheilu SLU:n hallitus ja puheenjohtajisto	Tarja Mäki-Punto
Keski-Suomen liikuntaneuvosto	Tarja Mäki-Punto
	Petri Lehtoranta
SLU viestintävaliokunta	Petri Lehtoranta
OPM:n liikunnan sisältötuotantohankkeen johtoryhmä	Petri Lehtoranta
Savuton verkosto	Petri Lehtoranta
Nuorten Keski-Suomi –kehittämisyhmä	Riitta Virinkoski-Lempinen

1.7. Toimisto

Keski-Suomen Liikunnan toimisto on sijainnut Keski-Suomen Liiton talossa, osoitteessa Sepänkatu 4 B Keski-Suomen Osuuspankin vuokratiloissa. Samoissa tiloissa ovat Jyväskylän Naisvoimistelijat ry:n, SPL:n Keski-Suomen piiri ry:n, Keski-Suomen Pesis ry:n ja Suomen Koripalloliitto ry:n Keskisen alueen toimistot. Toimistojen siivouspalvelut on ostettu Engeliltä.

Toimisto oli kokonaisuudessaan SLU:n henkilöstöpäivillä Kalajoella 19.-21.8. Henkilökuntaa on vuosittain kannustettu liikkumaan yhteisillä liikuntapäivillä sekä osallistumalla liikuntavälinekustannuksiin. Henkilökuntaa on kannustettu myös lisäkouluttautumaan.

Yhteystiedot:

Sepänkatu 4 B, 40100 Jyväskylä
puh. (014) 339 2100, fax (014) 339 2144
sähköposti: toimisto@keski-suomenliikunta.fi
internet: <http://www.keski-suomenliikunta.fi>

1.8. Toimistopalvelut

Jäsenpalvelut

Vuosisopimukset on tehty Suomen Koripalloliitto ry:n keskisen alueen, Keski-Suomen Hiihto ry:n, Keski-Suomen Suunnistus ry:n ja Keski-Suomen Yleisurheilu ry:n kanssa. Sopimus on sisältänyt lähinnä laskutuksen, laskujen maksamisen, kirjanpidon ja tilinpäätöksen ja toimistopalveluina puhelinliikenteen, mitali- ja tarvikeväilyksen sekä lajipostitukset. Näiden lisäksi on tehty SPL:n Keski-Suomen piirin, Keski-Suomen Pesiksen, Jyväskylän Lohen, Jyvässeudun Painiässien, Palokan Pyryn ja Pohjois-Päijänteen Pursiseuran kirjanpito ja tilinpäätös.

Muut toimistopalvelut

Keski-Suomen Liikunta välittää seuroille lajiliittojen kilpailu- ym. materiaaleja, sääntöjä, lisensejä jne. Toimistolta saa apua myös mm. yhdistysrekisteriin ja ansiomerkkeihin liittyvissä asioissa. Keski-Suomen Liikunnan toimittama palsta julkaistiin edelleen Keskisuomalaisessa viikoittain. Palstalla julkaistiin mm. jäsenjärjestöjen tiedotteita, kilpailukutsuja jne.

Keski-Suomen Liikunnan kopiokonetta ja postituskonetta ovat käyttäneet yhteisissä vuokratiloissa sijaitsevat SPL:n Keski-Suomen piiri, Jyväskylän Naisvoimistelijat, Keski-Suomen Pesis, Koripalloliiton keskinen alue ja ne lajit, joiden kanssa on tehty vuosisopimus.

2. Kehittäminen ja etutyö

Keski-Suomen Liikunnan hallitus ja toimisto kokoon-tui 24.-25.8. viikonlopuksi hotelli Keurusselkään poh-timaan järjestön toimintaa, suuntaviivoja ja valitse-maan painopisteitä sekä pohtimaan järjestön kehit-tämistä. Tilaisuuden juoksutuksesta vastasi Janne Ollikainen SLU:sta, jonka tehtävänä oli jäsentää tilai-suutta, tuoda virikkeitä ja varmistaa osallistujien mo-tivaatio prosessia kohtaan.

Viikonlopun työskentelyn avulla KeSLin hallituksen ja toimiston yhteinen näkemys toiminnan suunnista selkiytyi ja valittiin painopisteet vuodelle 2003. Pai-nopisteiden valinta edesauttoi toiminnan tavoitteiden konkretisointia. Vuoden 2003 painopisteiksi valittiin koulutus ja osaaminen, etutyö sekä viestintä.

2.1. Keski-Suomen maakuntasuunnitelma

Keski-Suomen Liikunta toimi aktiivisesti liikunta-asi-oiden saamiseksi osaksi valmistuvaa Keski-Suomen maakuntasuunnitelmaa, joka on pohjana vuonna 2003 valmistuvalle maakuntaohjelmalle. Lausuntojen pohjalta keskisuomalainen liikunta pääsi mukaan maakuntasuunnitelmaan kohtaan "kulttuuri ja maa-kuntaidentiteetti".

2.2. Keski-Suomen liikuntatoimen neuvottelupäivät

Keski-Suomen Liikuntatoimen neuvottelupäivät jär-jestettiin yhdessä Länsi-Suomen Lääninhallituksen kanssa 23.10. Lääninhallituksen tiloissa. Aiheena mm. lasten liikkuva iltapäivätoiminta sekä Keski-Suo-men Liikunnan uudet seurakoulutushankkeet. Neu-vottelupäivien jälkeen siirryttiin Jyväskylän maalais-kunnan valtuustosalin Terveysliikunnan alueseminaa-riin.

2.3. Liikunnan ja urheilun maakuntapäivä

Keski-Suomen Liikunta järjesti yhdessä Jyväskylän Yliopiston kanssa 14.12.2002 liikunnan ja urheilun maakuntapäivän, jonka tarkoituksena on kerätä yh-teen maakunnallisia liikunta- ja urheiluseuroja, -vai-kuttajia ja -osaajia. Maakuntapäivän juhlapuheen piti Keski-Suomen Maakuntajohtaja Anita Mikkonen.

2.4. Vetoamus keskisuomalaisille kansanedustajille

Keski-Suomen Liikunta lähetti marraskuussa keskisuomalaisille kansanedustajille SLU:n vuosikokouksen hyväksytyn vetoamuksen, jossa toivottiin eduskunnan pitävän kiinni aiemmin säätämästään Veikkauksen tuotonjakolaista. Veikkauksen tuottoa käytetään enenevässä määrin lakisääteisiin kohteisiin, joihin sitä ei ole tarkoitettu, ja tästä syystä veikkausvarojen perinteisten edunsaajien rahoitus on vaarantumassa.

2.5. Liikettä Liikuntapaikoille – pilottihanke

Liikettä Liikuntapaikoille hanke käynnistettiin yhteistyössä Jyväskylän maalaiskunnan ja Jyväskylän yliopiston kanssa. Hankkeessa toimivat Eeva Simula sekä Laura Luopajarvi.

Hanke sisälsi kaksi tavoitetta:

A) Arviointitutkimus

Ensimmäinen tavoite oli kahden vuoden aikana arvioida niitä vaikutuksia, joita aiheutuu Jyväskylän maalaiskunnan päätöksestä poistaa lasten ja nuorten valmennus- ja harrastusryhmiltä tilavuokrien periminen. Vaikutukset voivat olla taloudellisia tai sosiaalisia ja yhteisöllisiä. Esiinnousseita vaikutuksia eriteltiin seurojen, liikunnanharrastajien, heidän vanhempiensa sekä kunnan liikuntatoimen näkökulmasta. Työssä eriteltiin myös sitä, kuka päätöksestä hyötyi ja toisaalta mitä haittoja päätöksestä aiheutui.

Vuoden 2002 tavoitteena oli tehdä tutkimussuunnitelma, joka valmistui Eeva Simulan toimesta keväällä 2002.

B) Yhteissuunnittelumalli, Seurafoorum -pilotti

Toisena tavoitteena oli suunnitella pilotti uudenlaisesta yhteistyömallista liikuntatoimen ja urheiluseurojen väliseen vuorovaikutukseen. Jyväskylän maalaiskunnan pilottihanke nimettiin Semaforiksi ja Korpilahden pilottihanke Sportfoorumiksi.

Toimintamallin perusajatuksena on koota saman neuvottelupöydän ääreen pääasiassa liikunta- ja urheiluseurojen sekä liikuntatoimen edustajia mutta myös

kunnan päätöksentekijöitä suunnittelemaan yhteistä toimintaa ja keskustelemaan paikalliseen liikuntakulttuuriin liittyvistä asioista.

Foorumilla voidaan ratkoa muun muassa liikuntaseurojen avustus- ja tukitoimintaa, kunnan liikuntapaikkoja sekä lasten ja nuorten hyvinvointia koskevia kysymyksiä. Osallistujat kokoontuvat säännöllisin väliajoin ja tavanomaisesta ryhmätyöskentelystä poiketen edustajat voivat vaihtua kullakin tapaamiskerralla. Lisäksi työskentelyyn voi koska tahansa liittyä mukaan uusia toimijoita. Tapaamisista tehdään aina raportti osallistujille.

Vuonna 2002 järjestetyt Seurafoorumit

- 25.9. Semafori, Jyväskylän maalaiskunta, 20 os
- 26.9. Sportfoorum, Korpilahti, 12 os
- 26.11. Sportfoorum, Korpilahti, 11 os
- 27.11. Semafori, Jyväskylän maalaiskunta, 23 os

Seurafoorumit onnistuivat osallistujilta saatujen palautteiden myötä erinomaisesti ja syksyn aikana monissa pilottikunnissa sovittiin uudet tapaamiset keväälle 2003.

2.6. Kuntatapaamiset

Vuoden 2002 aikana toteutuneet kuntien liikuntavastaavien tapaamisia seuraavasti:

20.03.	Jyväskylän maalaiskunta
09.04.	Jämsä
09.04.	Korpilahti
10.04.	Jyväskylä
11.04.	Äänekoski
15.04.	Keuruu
08.05.	Jämsänkoski
06.06.	Saarijärvi
07.08.	Pihtipudas
21.10.	Konnevesi

Kuntien liikuntavastaavat suhtautuivat Keski-Suomen Liikunnan yhteydenottoihin erittäin positiivisesti ja kuntakäynnit ovat lisänneet tietoisuutta KesLin toiminnasta maakunnissa. Kuntien liikuntavastaavien kautta KesLi tavoitti hyvin myös paikallisia urheiluseuroja.

3. Huomioimiset ja palkitsemiset

3.1. Vuoden urheilijoiden palkitsemistilaisuus

Keski-Suomen Liikunta ry palkitsi vuoden parhaita urheilijoita sekä muita urheilun ja liikunnan sektorilla kunnostautuneita henkilöitä sekä urheiluseuroja liikunnan ja urheilun Maakuntajuhlissa 14.12.

Ensimmäistä kertaa juhlissa oli mukana myös Keski-Suomen Urheiluakatemia.

Vuoden urheilijaksi valittiin yhdistetyn hiihtäjä, kolminkertainen Olympiavoittaja Samppa Lajunen.

Vuoden 2002 parhaat:

1. Vuoden seuratoimihenkilö: Erkki Tervo, Jyväskylän Voimistelijat

Perustelut: Suurella sydämellä seuratyötä tekevä mies. On omalta osaltaan ollut vaikuttamassa Jyväskylän Voimistelijoiden valtakunnalliseen ja kansainväliseen menestykseen. Omalla työllään on mahdollistanut myös kansainvälisten voimistelutapahtumien saamiseen Jyväskylään.

2. Nuorisourheilun vetäjä: Eija ja Ilpo Saari

Perustelut: Eija ja Ilpo Saari ovat Kannonkosken kokoisessa kunnassa saaneet aikaan valtavan kartinginnostuksen, josta on heijastunut myös menestystä rallipuolella. KannMK/Ua on tarjonnut kerran viikossa ajomahdollisuuden kerhon hallussa olevilla autoilla kaikille halukkaille korvausta vastaan. Ajajia on ollut keskimäärin 25/ilta. Kannonkosken asukaslukuun, alle 1700 henkeä, verrattuna harrastajien määrä on suuri.

3. Nuorisourheiluseura: Karstulan Kiva

Perustelut: Karstulan Kiva on luoteisen Keski-Suomen merkittävä yleisseura. Seuraprojektin ansiosta Karstulan Kiva on saanut uutta tuulta purjeisiin viimeisen kauden aikana. Projekti on antanut seuran lisäksi elinvoimaa myös koulujen liikuntatoimintaan. Tämän lisäksi seura on lisännyt lasten ja nuorten harrastajamäärää yleisurheilussa viimeisen kahden vuoden aikana yli 100 osallistujaa.

4. Vuoden nuori urheilija: Erika ja Emilia Nyström

Perustelut: Nuoren olympialajin Muuramelaiset tiennäyttäjät. Alle 20-vuotiaiden Euroopanmestaruus sekä 9. sija alle 21-vuotiaiden maailmanmestaruuskisoissa kansainvälisessä lajissa.

5. Vuoden joukkue: Äänekosken Huiman naisten koripallon edustusjoukkue

Perustelut: Palkitaan kaudesta 2001-2002 reiluinta peliä SM-sarjassa pelaavana joukkueena. SM-hopeaa voittanut ja iloista peliä esittänyt joukkue ansaitsee palkintonsa.

6. Vuoden valmentaja: Heimo Lajunen

Perustelut: Sampan isä, taustatuki ja valmentaja. Heimo on uhrannut valtavan määrän aikaa ja myös omaa rahaa Sampan taustalla.

7. Vuoden vammaisurheilija: Jaana Argillander

Perustelut: Kolminkertainen Paraolympiamitalisti, joukossa myös kulta.

8. Vuoden suosikkiurheilija: Samppa Lajunen

9. Vuoden urheilija: Samppa Lajunen

Perustelut: Kolme kultaa Salt Lake Cityn Olympialaisissa: Yhdistetty, yhdistetyn sprintti ja yhdistetyn joukkuekisa.

Vuoden urheiluteot lajeittain:

TUL:n Keski-Suomen piiri:

Vaajakosken Kuohun järjestämän TUL:n naisten ja tyttöjen joukkuevoimistelun mestaruuskilpailut 2002.

Keski-Suomen Hiihto:

Keski-Suomen Hiihdon kunniapuheenjohtaja Pauli Sulkula.

Keski-Suomen Lentopallojaosto:

Erika ja Emilia Nyström.

Suomen Palloliitto Keski-Suomen piiri:

Keuruun Pallon tyttöjen EM- karsintaturnaus.

Keski-Suomen Pesis:

Jyväskylän pesäpalloseurat: Jyväskylän Kiri, Jyväskylän Kiri-Juniorit ja Jyväskylän Valo.

Suomen Voimistelu- ja Liikuntaseurat SVoLi ry, Sydän-Suomen alue:

Jyväskylän Naisvoimistelijoiden valmennustoiminta.

Keski-Suomen Suunnistus:

Silja Tarvonen.

Lasten liikuttaja:

Jyväskylän maalaiskunnan sivistystoimi

Keski-Suomen Urheiluakatemian stipendit

Vesa Rantanen, yleisurheilu
Juha Lindfors, uinti
Ilja Chmelkov, telinevoimistelu
Mika Polku, yleisurheilu
Anne Rikala, melonta

Vuoden kuntoliikkuajat kunnittain

Hankasalmi:	Aila Suuronen	Laukaa:	Pentti Hirvonen
Joutsa:	Risto Saarikettu	Luhanka:	Kaija Koskenniemi
Jyväskylä	Risto Pitkänen	Multia:	Auli Suomalainen
Jyväskylän mlk:	Aaro Linna	Muurame:	Inka Salmijärvi
Jämsä:	Timo Lehtiö	Petäjävesi:	Anne Uutela
Jämsänkoski:	Seppo Nieminen	Pihtipudas:	Sirpa Hämäläinen
Kannonkoski:	Päivi Raatikinen	Pylkönmäki:	Erkki Johannes Hänninen
Karstula:	Matti Honkonen	Saarijärvi:	Maija Samanen
Keuruu:	Erkki Virkalahti	Sumiainen:	Asta Hytönen
Kinnula:	Kaisa Mustonen	Toivakka:	Mirja ja Jouni Parkkonen
Kivijärvi:	Tuulikki Hakkarainen	Uurainen:	Pertti Sipponen
Konnevesi:	Unto Suomalainen	Viitasaari:	Raija Nurmiraanta
Korpilahti:	Mikko Heikkilä	Äänekoski:	Äänekosken kaupungin Erityis- ja terveysliikunta / erityisryhmien liikunnanohjaaja Juha Takala
Kyyjärvi:	Jari Hakola		

3.2. Muut huomioimiset 2002

pvm	Nimi	Aihe	Muistaminen
17.04.	Markku Auvinen	50 v.	Metsokukko nro 14
21.04.	Kannonkosken Kiho	70 v.	standaari
27.04.	Pylkönmäen Yrittävä	90 v.	standaari
12.06.	Esko Junttila	50 v.	Metsokukko nro 15
30.07.	Jere Hård	50 m perhosuinti, EM-kulta/ EE 23,50	adressi
	Juhani Surakka		suruadressi
13.10.	Jyväskylän Pallokerho	50 v.	50 e koulutusseteli
03.10.	Leo Chrons		suruadressi
25.10.	Jari Lahtinen		suruadressi
15.12.	Jere Hård	50 m perhosuinti, EM-kulta/ SE 23,47	adressi

KesLi järjesti 12.12. omille kouluttajilleen palkitsemistilaisuuden, johon oli kutsuttu jokaisen kolmen toimialan kouluttajat. Tilaisuudessa luovutettiin myös diplomit toimintavuonna aloittaneille kouluttajille sekä KesLin omat t-paidat kaikille kouluttajille.

4. Lasten ja nuorten liikunta

4.1. Yleistä

Toimialan vastaavana oli nuorisopäällikkö Riitta Vi-
rinkoski-Lempinen, osa-aikaisena aluekehittäjänä
toimi Nina Pollari. Lisäksi oto-kouluttajina toimi yh-
teensä 16 henkilöä: Haapasalo Sari (iltapäiväkoulu-
tus), Holopainen Elina (IP), Jukarainen Janne (Tosi
Nuori Suomi -koulutus, IP), Kaidesoja Mikko (peli-
säännöt), Kauppinen Jari (TNS), Kokkonen Tero (I-
taso, PS), Leino Anssi (I-taso), Liukkonen Tuula (IP),
Mäntyvaara Mika (TNS), Nuorala Semi (TNS, I-taso),
Peltonen Nina (I-taso), Sairanen Katri (TNS), Tilka-
nen Eeva-Liisa (IP), Vatanen Jouni (I-taso, PS), Vuolle
Tella (IP) sekä Äijö Marja (I-taso).

Keski-Suomen Liikunnan nuorisotoiminnan tavoittee-
na on innostaa ja motivoida lasten ja nuorten kanssa
toimivia ohjaajia ja valmentajia tarjoamalla laadukas-
ta, paikallistasolla toteutettavaa liikuntakoulutusta ja
kiinnostavia tapahtumia. Tavoitteena on myös saada
lisää osaavia ohjaajia ja valmentajia lasten ja nuor-
ten toimintaan mm. seuroissa, iltapäiväkerhoissa,
lasten päivähoidossa ja eri järjestöissä.

Keski-Suomen Liikunta pyrkii edistämään alueellisesti
valtakunnallisia nuorisoliikunnan kampanjoita ja –ta-
pahtumia sekä tiedottamaan nuorisourheiluun ja –lii-
kuntaan liittyvistä ajankohtaisista asioista. Tärkeim-
mät yhteistyötahot ovat Nuori Suomi ry ja Suomen
Liikunta ja Urheilu ry.

Päiväkoti Aarresaaren kanssa tehtiin edelleen kou-
lutusyhteistyötä. Aarresaaren lahjoittama Vuoden
Lasten Liikuttaja –kiertopalkinto ja –pokaali luovutet-
tiin jälleen lasten liikunnassa ansioituneelle taholle
Keski-Suomen Liikunnan järjestämässä Liikunnan ja
Urheilun maakuntajuhlissa 14.12. Toimintavuonna
palkinnon sai Jyväskylän maalaiskunnan sivistystoi-
mi.

Markkinointiyhteistyötä tehtiin myös Piresma Oy/Tres-
sin kanssa. Heillä oli liikuntaväline-esittelijä paikalla
päivähoidon koulutuspäivässä sekä Liikkuva Iltapäi-
vä –seminaarissa. Lisäksi VK-Kustannuksen kans-
sa on tehty yhteistyösopimus liittyen ohjaaja- ja val-
mentajakoulutukseen.

4.1.1. Kouluttajahuolto

Kouluttajille tarjottiin mahdollisuutta osallistua SLU:n ja Nuoren Suomen järjestämään kouluttajakoulutukseen. Tampereella 26.1. pidetyssä neljän alueen yhteisessä koulutuksessa olivat mukana Keski-Suomesta Eeva-Liisa Tilkanen, Nina Peltonen, Tero Kokkonen ja Riitta Virinkoski-Lempinen.

Nuoren Suomen järjestämään valtakunnalliseen kouluttajakoulutukseen 7.-9.9. osallistuivat Janne Jukarainen, Jari Kauppinen ja Katri Sairanen.

Nuorisopäällikkö teki kolme kouluttajatiedotetta, jotka laitettiin kouluttajille sähköpostitse. Lisäksi tapauksia kouluttajien kanssa järjestettiin tarpeen mukaan.

4.2. Koulutus

Keski-Suomen Liikunnan tarjoaa seuraohjaaja- ja valmentajakoulutuksen lisäksi pienten lasten liikunnan ohjaajakoulutusta, koululaisten iltapäiväohjaajien koulutusta sekä pelisääntökoulutusta. Toimintavuonna koulutustilaisuuksiin osallistui yhteensä 499 lasten tai nuorten parissa toimivaa ohjaajaa/valmentajaa.

4.2.1. Seuraohjaaja- ja valmentajakoulutus

KesLi tarjosi edelleen kaikille seurojen ohjaajille ja valmentajille soveltuvaa, yleistä I-tason koulutusta. Koulutukset ovat Lasten urheilun perusteet (9 h), Opettaminen ja taidon oppimisen perusteet (9 h), Psyykkisen valmennuksen perusteet (9 h), Fyysisen harjoittelun perusteet (15 h), Nuoren urheilijan ravitsemus (3 h) ja Tyypilliset urheiluvammat ja lihashuolto (3 h). Lisäksi tarjottiin pelisääntökoulutusta (3 h) ja Vastuullinen valmentajuus ja huoltajuus –koulutusta (6 h). Kouluttajina toimivat: Jouni Vatanen, Tero Kokkonen, Semi Nuorala, Nina Peltonen, Anssi Leino, Teuvo Munkki, Marja Äijö ja Mikko Kaidesoja.

SLU:n yleistä I-tason koulutusta seuraavasti, suluissa koulutustilaisuuksien määrä:

- Lasten urheilun perusteet: (3) Vaajakoski & Tiituspohja, Pihtipudas ja Korpilahti, yhteensä 27 os.
- Opettaminen ja taidon oppimisen perusteet (1) Vaajakoski, 6 os.
- Fyysisen harjoittelun perusteet Muurame (1) kurssi peruttiin, 2 ilm.
- Psyykkisen valmennuksen perusteet (1) Jyväskylä, kurssi peruttiin
- Tyypilliset urheiluvammat ja lihashuolto (3) Jyväskylä, 33 os.
- Nuoren urheilijan ravitsemus (1) 8 os.

Seurojen valmentajille pidettiin pelisääntökoulutusta (1)15 os.

I-tason seuraohjaaja- ja valmentajakoulutuksiin osallistui yhteensä 89 ohjaajaa ja valmentajaa. Lisäksi pidettiin kaksi kuntien tilaamaa Vastuullinen valmentajuus ja huoltajuus –koulutusta: Laukaassa ja Jämsässä, yhteensä 63 os. Kaikkiaan koulutettuja oli 152 henkilöä.

4.2.2. Tosi Nuori Suomi -koulutus

Tosi Nuori Suomi –koulutusta tarjottiin mm. päivähoiton ammattilaisille, seurojen pienten lasten ohjaajille, opettajille ja koululaisten iltapäiväohjaajille täydennys- ja virikekoulutukseksi. Koulutustilaisuuksia järjestettiin 19, joista kuusi tilauskurssia ja 13 avointa. Koulutuksiin osallistui yhteensä 154 ohjaajaa. Kouluttajina toimivat: Janne Jukarainen, Semi Nuorala, Jari Kauppinen, Nina Tapala ja Katri Sairanen. Lisäksi uutena kouluttajana aloitti Mika Mäntyvaara.

Koulutusta tarjottiin seuraavasti:

Sujuvasti suksilla (1) peruttiin (4 ilm.)
Leikitellen luistimilla (1) JKL, 9 os.
Nassikkapaini (3) 33 os.
Virikkeitä lasten liikuntaan (2) 24 os.
Pallotellen (2), kurssit peruttiin
Seikkailuliikunta (1) 13 os.
Esiopetusta liikunnan keinoin (1) 8 os.
Rytmiikkäästi liikkuen (1) 12 os.
Seikkailun jatkokurssi (1) 6 ilm. peruttiin

Lisäksi räätälöidyt tilauskurssit:

Palloilu-virikekoulutus, Kolho 16 os.
Ulkoliikuntakoulutus, Laukaa 12 os.
Pihaseikkailu, Äänekoski 15 os.

Päivähoidon toimipisteille ja iltapäiväkerhoille suunnatun Lapsella on oikeus liikkua tapahtuman merkeissä KesLi järjesti koulutuspäivän 24.9., johon osallistui 12 henkilöä päivähoiton puolelta. Yhteensä 56 päivähoiton ja iltapäiväkerhojen toimipistettä Keski-Suomessa ilmoittautui tähän Nuoren Suomen ideoman liikuntatapahtuman järjestäjäksi 7.11. Eri puolilla Keski-Suomea järjestettiin sekä yksittäisiä että useamman tahon yhteisiä tapahtumia.

4.2.3. Koululaisten iltapäiväohjaajien koulutus

Koululaisten iltapäiväkerhoissa toimiville ohjaajille ja kasvatus- ja liikunta-alan opiskelijoille järjestettiin edelleen Nuoren Suomen Liikkuva Iltapäivä -peruskursseja (9 h) sekä avoimina että tilauskursseina. Lisäksi tarjottiin teemakoulutuksia iltaisin tai aamupäivisin (3 h). Koulutustilaisuuksia järjestettiin yhteensä 20, joista 11 tilauskurssia ja kaksi avointa kurssia.

Iltapäiväohjaajakoulutukseen osallistui yhteensä 193 koululaisten iltapäiväohjaajaa. Lisäksi iltapäiväohjaajia osallistui joillekin Tosi Nuori Suomi -kursseille. Kouluttajina toimivat: Eeva-Liisa Tilkanen, Tuula Liukkonen, Sari Haapasalo, Tella Vuolle, Elina Holopainen ja Janne Jukarainen.

Jyväskylän Jälkkärin uusille ohjaajille järjestettiin jo toisen kerran yhdessä Keski-Suomen Liikunnan työllistämiprojektin kanssa viikon mittainen perehdytyskoulutus ennen koulun alkua elokuussa. Koulutukseen sisältyivät myös Liikkuva Iltapäivä -peruskurssi ja Lapsen ja ohjaajan kohtaaminen -koulutus. Koulutukseen osallistui 20 ohjaajaa Jälkkärin eri toimintapisteistä, suuri osa työllistämiprojektin kautta palkattuja.

Koulutusta tarjottiin ja ne toteutuivat seuraavasti:

Liikkuva Iltapäivä -peruskurssi

(13: JKL 7, Karstula 3, Keuruu 1, Pihtipudas 1, Jämsänkoski 1) 164 os.

Lapsen ja ohjaajan kohtaaminen (3) 29 os.

Liikkuva Iltapäivä -käytäntökurssi (1) peruttiin

Perusliikuntaleikit-teemakoulutus (1) peruttiin

Seikkailupelit-teemakoulutus (1) peruttiin, 2 ilm.

Pihapelit ja -leikit -teemakoulutus (1) peruttiin, 6. ilm.

4.3. Lasten ja nuorten liikunnan paikallinen tukeminen

4.3.1. Koululaisten iltapäivätoiminnan aluekehittäjä-hanke

Aluekehittäjähanketta jatkettiin opetusministeriöltä saadun erityisavustuksen turvin. Uutena osa-aikaisena aluekehittäjänä aloitti 1.2. kasvatustiet. kand. ja liik.yo Nina Pollari. Aluekehittäjä teki mm. koko maakunnan kattavan selvityksen kaikesta koululaisten iltapäivätoiminnasta Keski-Suomessa. Selvitystä käytetään jatkossa työkaluna mm. iltapäivätoiminnan paikallisessa kehittämisessä. Lisäksi koottiin rekisteri Keski-Suomen kunnissa toimivien iltapäiväkerhojen toiminnasta vastaavista tahoista ja henkilöistä.

Vuonna 2002 tehtiin iltapäivätoiminnan kehittämiseen liittyviä kuntakäyntejä Laukaaseen (2), Jämsään (1) ja Jämsänkoskelle (1). Näistä kunnista erityisesti Laukaassa oli iltapäivätoimintaa lähdetty kehittämään voimakkaasti jo kunnan ja järjestöjen omin voimin ja se saikin sekä Liikkuvan Iltapäivätoiminnan tukea että Siljan kannusteen hyvästä toiminnasta. Jämsänkoskella kuntavierailun tuloksena iltapäiväkerhon liikuntasalivuorot saatiin maksuttomiksi ja Jämsänkoskella järjestettiin Liikkuva Iltapäivä -ohjaajakoulutus. Jämsässä lähdettiin kehittämään iltapäivätoimintaa kokonaisvaltaisesti, kerhotyypiset ja koulujen hoivatyyppiset yhdessä.

Keväällä järjestimme Liikkuva Iltapäivä –seminaarin Jyväskylässä, johon osallistui 60 toiminnan koordinaattoria/vastaavaa sekä iltapäivätoiminnan ohjaajia. Syksyllä Keski-Suomen Liikunta oli mukana Jyväskylässä lääninhallituksella 2.9. pidetyssä iltapäivätoiminnan yhteistyöneuvottelussa, johon oli kutsuttu myös Mannerheimin Lastensuojeluliiton Keski-Suomen piiri ja Keski-Suomen 4H-piiri.

4.3.2. Nuori Suomi järjesti vuoden aikana aluekehittäjätapauksia, joihin osallistuttiin seuraavasti:

14.-15.3. Tampere (Nina P, Riitta V-L), 10.-11.10. Tampere (Nina P, Riitta V-L). Lisäksi Jyväskylässä järjestettiin alueiden ja lääninhallitusten yhteinen tapaaminen 17.-18.6. (Riitta V-L).

Aluekehittäjä Nina Pollari osallistui Siljan kannuste – risteilylle 28.-30.8.

Riitta Virinkoski-Lempinen osallistui Liikkuva Iltapäivä –seminaariin 16.-18.11. Helsinki/Silja Line. Seminaarin aikana järjestettiin myös Jyväskylän Jälkkärin palveluntuottajien tapaaminen, johon nuorisopäällikkö osallistui.

Nuoren Suomen kanssa tehtiin yhteinen iltapäivätiedote, joka lähetettiin kaikille Liikkuvan Iltapäivätoiminnan paikallistukea vuonna 2002 hakeneille tahoille keväällä ja syksyllä. Lisäksi iltapäivätoimijoille lähti alueen omia koulutustiedotteita postin kautta ja sähköpostitse.

4.3.3. Liikkuvan Iltapäivätoiminnan paikallistuki

Opetusministeriö, Nuori Suomi ry, lääninhallitukset ja SLU-alueet jakoivat jälleen Liikkuvan Iltapäivätoiminnan paikallistukea. Tuen tavoitteena on vähentää lasten yksinäisiä iltapäiviä ja lisätä lasten päivittäistä liikuntaa paikallista toimintaa tukemalla. Keski-Suomen Liikunnan järjestämä tuen julkistamistilaisuus pidettiin 27.5. lääninhallituksella Jyväskylässä. Iltapäivätoiminnan paikallistuen Keski-Suomen valintatyöryhmään kuuluivat sivistystoimentarkastaja Antti Lehtinen Länsi-Suomen lääninhallitus, vapaa-aikasihteeriksi Kari Kosunen läänin liikuntaneuvosto, Tarja Mäkipunto Keski-Suomen Liikunta ry/hallitus sekä nuorisopäällikkö Riitta Virinkoski-Lempinen Keski-Suomen Liikunta ry, valmistelija.

Liikkuvan Iltapäivätoiminnan paikallistukea haettiin Keski-Suomessa 62 hankkeelle yhteensä 274 130 euroa. Käytettävissä oleva tukisumma oli 79 000 euroa ja siitä sai osansa 46 hanketta. Näissä iltapäiväkerhoissa liikkuu yhteensä n. 4 100 lasta eri puolilla Keski-Suomea.

Tukea saaneet hankkeet:

Halssilan Asukasyhdistys ry (JKL) 500 eur, Keski-Palokan koulun vanhempainyhdistys ry (JKL mlk) 500 eur, Uuraisten 4H-yhdistys ry 500 eur, Pihlajaveden Nuorisoseura (Keuruu) ry 550 eur, Lankamaan kyläseura ry (Laukaa) 600 eur, Leivonmäen kunta/vapaa-aikatoimi 600 eur, Leivonmäen kunta/koulutoimi 600 eur, Leppälahden Nuorisoseura ry (JKL mlk) 600 eur, Oravasaaren Nuorisoseura ry (JKL mlk) 600 eur, MLL:n Hankasalmen yhdistys 670 eur, Jukojärven Veikot ry (Keuruu) 670 eur, Saukkolan kyläseura ry (Korpilahti) 670 eur, Jyväskylän kaupunki/opetustoimi 700 eur, Petäjaveden 4H-yhdistys ry 700 eur, Kivijärven Kivekkäät 800 eur, MLL Kuhmoisten paikallisyhdistys ry 800 eur, MLL Laukaan paikallisyhdistys ry 800 eur, Uuraisten Urheilijat ry 800 eur, Swimming Jyväskylä ry 840 eur, Jyskän asukasyhdistys ry (JKL mlk) 840 eur, Pylkönmäen 4H-yhdistys ry 840 eur, Sumiaisten kunta/koulutoimi 840 eur, Kankaisten kyläseura ry (Toivakka) 900 eur, Karstulan 4H-yhdistys ry 900 eur, Kyyjärven 4H-yhdistys ry 900 eur, Hankasalmen ala-asteen vanhempainyhdistys ry 1 000 eur, Kensu ry (JKL) 1

000 eur, Saarijärven 4H-yhdistys ry 1 000 eur, Suolahden kaupunki 1 000 eur, Jämsänkosken kaupunki/Nuorten Työpaja Avitus 1 100 eur, Jyväskylän Kenttäurheilijat ry 1 200 eur, Luhangan kunta/koulutoimi 1 200 eur, Lanneveden kyläyhdistys ry (Saarijärvi) 1 400 eur, Viitasaaren kaupunki/koulutusosasto 1 400 eur, Joutsan 4H-yhdistys ry 1 500 eur, Kinnulan Kimmot ry 1 500 eur, Ploki ry 1 500 eur, Äänekosken kaupunki/vapaa-aikatoimi 1 500 eur, Keurusseudun työpajayhdistys ry 1 700 eur, Kyyjärven kunta/sivistystoimi 1 800 eur, Konneveden Urheilijat ry 2 000 eur, Invalidiliiton Jyväskylän palvelutalo 3 340 eur, Keski-Suomen CP-yhdistys ry (JKL) 3 340 eur, Jämsän kaupunki/nuorisotoimi 5 400 eur, Kasvatusyhteistyö ry (Laukaa) 8 400 eur ja Jyväskylän kaupunki, opetustoimi (Jyvässeudun Jälkkäri) 19 000 eur.

Myös Silja Line jakoi kannusterahaa iltapäivätoimintaan. Keski-Suomessa tukea sai Laukaan Kasvatusyhteistyö ry:n hanke, 4 500 euroa.

4.3.4. Lasten ja nuorten urheiluseuratoiminnan paikallistuki

Opetusministeriön ja Nuoren Suomen paikallistukea jaettiin nyt neljännen kerran. Tukirahaa myönnettiin alle 13-vuotiaiden lasten seuratoiminnan kehittämiseen sekä 13-19 -vuotiaiden harraste-urheilutuotteiden synnyttämiseen. Alle 13-vuotiaiden tukirahan kriteeri oli, että seurassa on sovittu toiminnan pelisäännöistä niin lasten kuin lasten vanhempien kanssa. Paikallistuen avulla halutaan edistää ja ylläpitää sopimuskulttuuria urheiluseuroissa. Tavoitteena on varmistaa toiminnan leikinomaisuus sekä jokaisen lapsen oikeus osallistua toimintaan. Yli 13-vuotiaiden tukirahalla halutaan vauhdittaa nuorille suunnattujen harrasteurheilutuotteiden syntymistä urheiluseuroihin. Tukisummat ja tuen saajat julkistettiin Keski-Suomen Liikunnan järjestämässä tilaisuudessa 11.12. Jyväskylässä.

Keski-Suomesta tukea haettiin yhteensä 56 hankkeelle ja tukea sai 22 hanketta. Näistä 18 hanketta kohdistuu alle 13-vuotiaiden toimintaan ja neljä on suunnattu 13-19 -vuotiaille. Tuen saajat edustavat 13 eri

lajia, lisäksi kaksi hanketta on monen lajin yhteishankkeita. Lasten määrä tukea saaneissa hankkeissa on lähes 2 000. Alle 13-vuotiaiden toimintaan tukea myönnettiin yhteensä 21 000 euroa ja yli 13-vuotiaiden hankkeisiin 4 500 euroa, yhteensä Keski-Suomeen tuli 25 500 euroa tukirahaa. Seurakohtaisen tuen määrä vaihteli 500 eurosta 2 000 euroon. Suurimmat tuet, 2 000 euroa, saivat Palokan Riennon jalkapallon laatujärjestelmän kehittämishanke ja Äänekosken Huiman ”Laatua Huimaan” –koripallon kehittämishanke.

Tukea saavat hankkeet lajeittain, suluissa tuettujen hankkeiden määrä lajissa:

Hiihto (1) Keuruun Kisailijat 1000 eur; jalkapallo (5), FC Saarijärvi 1000 eur, Jyväskylän Pallokerho 1500 eur, Keuruun Pallo 1500 eur, Konneveden Urheilijat 1000 eur, Palokan Riento 2 000 eur; judo (1) KeJuBo, Keuruu 1000 eur; jääkiekko (1) Pelikaanit Hockey Team, Vaajakoski 1500 eur; kaukalopallo (1) Trio Juniorit ry, Jyväskylä 1000 eur; koripallo (1) Äänekosken Huima 2000 eur; lentopallo (1) Ploki ry Pihtipudas 1500 eur; Suomen

Latu (1) Tikkakosken Latu ry 1000 eur; suunnistus (3) Hankasalmen Hanka 500 eur, Keuruun Kisailijat 1000 eur, Suunta 101 Jyväskylä 1000 eur; taitoluistelu (2) Jyväskylän Taitoluistelu-seura 1000 eur, Keuruun Pallo HT 1000 eur; tanssiurheilu (1) Tanssiurheiluseura Tepika 1000 eur; tennis (1) Jyväskylän Tennisseura 1500 eur; yleisurheilu (1) Hankasalmen Hanka 1000 eur ja monta lajia (2) KuKu Sport, Jyväskylä 500 eur, Karstulan Kiva 1000 eur.

4.4. Sinettiseuratoiminta

Yhdessä Nuoren Suomen kanssa järjestettiin Keski-Suomen Sinettiseuroille tapaaminen 31.1. Jyväskylässä. Tilaisuuden aiheena olivat Sinettiseurojen seurakohtaiset pelisäännöt, sinetin hyödyntäminen seurojen viestinnässä, seurojen omat toimintamallit sekä alueen uutiset. Paikalla oli Eija Alaja Nuoresta Suomesta ja Riitta Virinkoski-Lempinen KesListä sekä Sinettiseurojen edustajia (yhteensä 9 seuraa).

4.5. Tapahtumat

KesLillä oli esittely –ja toimintapiste Nuorten Keski-Suomi –hankkeen organisoimassa ToukoFest-tapahtumassa Jyväskylän Hippoksella 28.-29.5. Tapahtuma oli tarkoitettu peruskoulujen 1.-9. –luokille sekä lukioiden ja ammattioppilaitosten opiskelijoille. KesLin pisteessä oli liikunnallista kisailua ja se sai suuren suosion varsinkin pienempien osallistujien keskuudessa. Samassa yhteydessä ennakkomarkkinoitiin myös KesLin vuonna 2003 tulevaa leiriä.

5. Seurapalvelu

5.1. Yleistä

Seurapalvelutoimialasta vastasi kokopäiväinen työntekijä 18.3.2002 alkaen. Kenttäpäälikönä toimi Laura Luopajarvi.

Vuoden 2002 tavoitteena oli järjestää seurajohdon kehittämiskoulutusta, seuratoimijoiden osaamiskoulutusta, seuratilaisuuksia ja kuntatapaamisia. Avoimia kursseja järjestettiin yhteensä 11 kpl ja tilauskursseja yhteensä 15 kpl. Avoimiin seurakoulutuksiin osallistui 188 henkilöä ja tilauskursseihin osallistui 218 henkilöä. Yhteensä koulutettiin 406 henkilöä. Kenttäpäälikön työskentely painottui seura- ja kuntatapaamisiin, lajiliittojen yhdyshenkilöiden tapaamiseen, tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen sekä koulutusten markkinoinnin ja tiedotuksen lisäämiseen. Seura- tai kuntatapaamisia oli vuoden aikana yhteensä 24.

5.2. Koulutus

Kurssien kouluttajina toimivat:

Ilkka Kulmala	Sini Lehikoinen
Jarmo Lehtonen	Laura Luopajarvi
Anssi Nyberg	Martti Olli
Marko Ovaska	Petri Paunonen
Jarmo Tourunen	Anu Vahvaselkä

Koulutusten sisällöt

Nuoret johtajat koulutus

Urheiluseurojen 16-22-vuotiaiden nuorten kehittämiskoulutus. Tavoitteena sosiaalisten taitojen, tiimityöskentelytaitojen ja projektityöskentelytaitojen kehittyminen.

Seurajohtajan starttikurssi

Seurojen hallituksissa, jaostoissa ja työryhmissä olevien tai mukaan tulevien uusien henkilöiden koulutus. Kurssilla perehdytään seuratoiminnan organisointiin ja johtamiseen. Kurssin aiheina on mm. suomalainen urheilujärjestelmä, seuratoiminnan juridinen tausta, seuratoiminnan suunnittelu ja vapaaehtoistyöntekijöiden johtaminen.

Seuratoiminnan johtaminen

Seurojen hallitusten jäsenten koulutus. Sisältönä seuratoiminnan johtamiseen liittyviä kysymyksiä, mm.

yhdistyslaki, hallituksen jäsenten vastuut, työjako seuran hallituksessa ja talouden hoito.

Järjestyksenvalvojan peruskurssi

Kurssilla tutustutaan käytännön esimerkkien kautta järjestyksenvalvojia koskevaan lainsäädäntöön, mm. Laki järjestyksenvalvojista, kokoontumislaki, rikoslaki, poliisilaki, pakkokeinolaki jne. Kurssin lopussa suoritetaan kypsyyskoe, jonka läpäisseet voivat saamallaan todistuksella hakea poliisilta järjestyksenvalvojakorttia.

Voimankäyttökoulutus

Jatkokoulutus järjestyksenvalvojille. Sisältönä turvatarkastus, käsirautojen ja kaasusumuttimen käyttö, hallinta- ja kuljetusotteet sekä käsivarsikaato ja var-
taloaato.

Laatukoulutus

Seurojen hallitusten tai jaosten jäsenien koulutus jonka tavoitteena on seuran nykytilan tunnistaminen ja tavoitteellisen toiminnan merkityksen ymmärtäminen. Koulutuksen avulla pyritään vahvistamaan motiiveja toimia urheiluseurassa sekä rakentamaan hyviä toimintamalleja seuralle. Koulutuksen aikana seura tuottaa itselleen laatukäsikirjan jossa seuran toiminta on kuvattuna yksissä kansissa.

Viestintä urheiluseurassa koulutus

Kaikkien seuratoimijoiden koulutus jossa tiedotusvälineiden edustajat esittelevät omat odotuksensa seurojen kanssa tehtävältä yhteistyöltä. Kurssilla paneudutaan seurojen viestinnän konkreettisiin kehittämisisioihin.

Tiedottajakoulutus

Koulutus on suunnattu erityisesti seurojen tiedotuksesta vastaaville henkilöille. Kurssin sisältönä tiedotusopin peruskäsitteet, seuran ulkoinen kuva, tiedotusvastuut urheiluseurassa, ulkoinen tiedottaminen urheiluseurassa, yleiskatsaus tiedotusvälineisiin ja mediapalvelujen järjestäminen.

Markkinointikoulutus

Kurssin tavoitteena on valmentaa käytännön markkinointiosaamista vuorovaikutuksen ja oman tekemisen kautta. Kurssilla aloitetaan seuratyöhön liittyvä markkinointisuunnitelman teko. Kurssi on suunnattu erityisesti kaikille seuran johtokuntaan tai hallitukseen

kuuluville sekä eri projekteissa toimiville seuran jäsenille.

Avoimet seurakoulutukset

Nuoret Johtajat koulutus

11.-13.1., 9.-10.3., 11.-12.5. ja 15.-16.6.

Kouluttajat: Anu Vahvaselkä ja Sini Lehtikainen.

Osallistujia 11

Järjestyksenvalvojan peruskurssit

18.-26.2.

Kouluttaja: Petri Paunonen. Osallistujia 23

16.-24.4.

Kouluttaja: Petri Paunonen. Osallistujia 28

10.-18.9.

Kouluttaja: Petri Paunonen. Osallistujia 17

13.-21.11.

Kouluttaja: Petri Paunonen. Osallistujia 27

Voimankäyttökoulutus järjestyksenvalvojille

19.1.

Kouluttaja: Jarmo Tourunen. Osallistujia 11

30.3.

Kouluttaja: Jarmo Tourunen. Osallistujia 17

6.10.

Kouluttaja: Jarmo Tourunen. Osallistujia 9

14.12.

Kouluttaja: Jarmo Tourunen. Osallistujia 23

Viestintä urheiluseurassa kurssi 21.5.

Kouluttajat Ilkka Kulmala, Anssi Nyberg ja Laura

Luopajarvi. Osallistujia 17

Seuratoiminnan johtaminen kurssi 1.10.

Kouluttaja: Martti Olli. Osallistujia 15

Tilatut koulutukset

Järjestyksenvalvojan peruskurssit

4.-12.2.

Kouluttaja: Petri Paunonen. Osallistujia 38

Tilaaaja: Konneveden kansalaisopisto

26.3.-3.4.

Kouluttaja: Petri Paunonen. Osallistujia 11

Tilaaaja: Pihtiputaan kansalaisopisto

14.-23.5	
Kouluttaja: Petri Paunonen. Osallistujia	31
Tilaaja: Äänekosken kansalaisopisto	
19.-21.8.	
Kouluttaja: Petri Paunonen. Osallistujia	21
Tilaaja: Jyväskylän Liikuntapalvelukeskus	
18.-20.9.	
Kouluttaja: Petri Paunonen. Osallistujia	27
Tilaaja: Jyväskylän Kristillinen opisto	
23.-25.9.	
Kouluttaja: Petri Paunonen. Osallistujia	12
Tilaaja: Ilmavoimien viestikoulu	
28.10.-6.11.	
Kouluttaja: Petri Paunonen. Osallistujia	32
Tilaaja: Jelmury	
9.12.-13.12.	
Kouluttaja: Petri Paunonen. Osallistujia	8
Tilaaja: Jyväskylän Liikuntapalvelukeskus	
Laatukoulutus 30.5. (pilottikoulutus)	
Kouluttajat: Jarmo Lehtonen ja Laura Luopajarvi.	
Osallistujia 4	
Tilaaja: Äänekosken Huima, Koripallon juniorijaosto	
Voimankäyttökoulutus järjestyksensvalvojille 31.5.	
Kouluttaja: Jarmo Tourunen. Osallistujia	12
Tiedottajakoulutus 1.10.	
Kouluttaja: Marko Ovaska. Osallistujia	5
Tilaaja: Jigotai, Judojaosto	
Markkinointikoulutus 22.10.	
Kouluttaja: Laura Luopajarvi. Osallistujia	5
Tilaaja: Jigotai, Judojaosto	
Taitodemostraatio 26.10	
Kouluttaja: Laura Luopajarvi. Osallistujia	18
Tilaaja: Lentopalloliitto	
Markkinointikoulutus 17.12.	
Kouluttaja: Laura Luopajarvi. Osallistujia	6
Tilaaja: Kinnulan Kimmot	
Seurajohtajan starttikurssi 18.12.	
Kouluttaja: Laura Luopajarvi. Osallistujia	6
Tilaaja: Lentopalloliitto, Jokilaakson lentopallo	

Koulutusten arviointi

Koulutusten osallistujille jaettiin palautekaavakkeet jossa he saivat kirjallisesti arvioida koulutuksen sisältöä, toteutusta, materiaalia, aikataulua ja hintaa. Lisäksi koulutuksesta sai antaa kouluarvosanan (4-10). Palautekaavakkeita palautettiin yhteensä 153 kpl ja koulutusten kouluarvosanojen keskiarvoksi tuli 8.72. Kouluttajat arvioivat kurssien onnistumista suullisesti. Heidän arviot olisi ollut hyvä kerätä myös kirjallisesti.

5.3. Laatu-projekti

KesLi jatkoi Laatu- yhteistyötä Koripalloliiton kanssa. Laatuprojektin tavoitteena on parantaa keskisuomalaisten urheiluseurojen toimintaedellytyksiä ja toimintatapoja sekä lisätä toiminnan laatua seuroissa. Laatukoulutuksen tuotekehittäminen käynnistyi ja ensimmäinen laatukäsikirja valmistui seurapilottille Äänekosken Huiman nuorisokoripallojaostolle. Seura antoi positiivista palautetta laatutyöstä.

KesLin oman laatukäsikirjan tekeminen aloitettiin ja käsikirja valmistuu keväällä 2003. Kenttäpäällikkö osallistui Koripalloliiton järjestämään laatukouluttajien koulutukseen.

5.4. Seuratapaamiset

08.04. Päätoimisten seurajohtajien tapaaminen	2
11.04. Äänekosken Huima	1
06.05. KesLin jäsenseurojen tapaaminen.	16
07.08. Pihtiputaan Tuisku	5
20.08. Lentopalloseurojen tapaaminen.	5
05.09. Keuruun seurojen tapaaminen	8
12.09. Laukaan seurojen tapaaminen	11
20.11. Jäsenseuroille luento (luennoitsija Erkki Alaja)	15
21.10. Konneveden Urheilijat	12
02.12. Saarijärven seurojen tapaaminen	15

Seuratapaamisissa keskityttiin yleensä seurojen toiminnan ongelmiin ja niiden ratkaisemiseen. Lähes jokaiseen seurakäyntiin saatiin mukaan myös kunnan edustaja.

6. Harraste- ja terveysliikunta

6.1. Yleistä

Keski-Suomen Liikunnan Harraste- ja terveysliikunnan kehittäjän työ oli osa-aikainen vuonna 2002. Tehävässä työskenteli 1.2.-30.4.2002 välisenä aikana Sari Saarelainen, jonka työnkuvaan kuului myös terveysliikunnan kouluttajana toimiminen. Syksyn osalta terveysliikunnasta vastasi Kenttäpäällikkö Laura Luopajarvi oman työnsä ohessa. Marraskuussa tehtävään palkattiin osa-aikaiseksi LitK Jari Lindroos, joka jatkaa työssä kokopäiväisesti vuonna 2003.

Sari Saarelainen aloitti työnsä tekemällä helmikuussa KKI -hankkeille kyselyn niiden sen hetkisestä tilanteesta sekä toiveista mm. koulutusten ja tapaamisten suhteen. Kyselyyn vastasivat vain aktiivisimmat (7 kpl).

Vuoden 2002 suurimmaksi onnistumiseksi voidaan kuitenkin lukea se, että aktiivisen KKI -toiminnan ja aikaisempina vuosina luotujen yhteyksien ansiosta KesListä osataan jo kysyä vertaisohjaaja- ja muuta asiantuntijakoulutusta.

6.2. Vuoden 2002 toimintoja

1. KKI -yhdyshenkilöiden jatkokoulutus

KKI -yhdyshenkilöiltä saadun palautteen perusteella järjestimme heille jatkokoulutusta virike- ja vertaisohjaajakoulutuksen muodossa.

2. KKI -hankkeiden tuki

Tärkeä osa Sari Saarelaisen työtä oli KKI -hankkeiden tukeminen. Aluejärjestön edustajan (terveysliikunnan kehittäjä) tulee olla roolissa, jossa hän antaa asiantuntija-apua hankkeille aina tarvittaessa. Pieneltä tuntuva auttaminen koetaan hankkeessa tärkeäksi ja se auttaa hankkeiden varsinaisia vetäjiä jaksamaan paikallistasolla. Kaikki hankkeiden pyörittäjät eivät myöskään välttämättä ole liikunta-alan asiantuntijoita, joten neuvot ovat siinäkin suhteessa tarpeen. Varsinainen hankkeen "toiminta" on pystyttävä hankkeen käynnistäjien toteuttamaan. Tämä on jo hankkeen jatkuvuudenkin kannalta tärkeää.

3. Terveysliikunnan virikepäivät

Hyvän Olon Viikonlopun yhteydessä 31.8. järjestimme terveysliikunnan virikepäivät, jonka ohjelma koostui voimaharjoittelusta. Kurssi oli tarkoitettu erityisesti seurojen terveysliikunnan ohjaajille, KKI -ryhmien vetäjille, vertaisohjaajille, fysioterapeuteille, kuntohoitajille, liikunnanohjaajille ja erityisliikunnanohjaajille. Kurssi oli sijoitettu Hyvän Olon messujen yhteyteen jolloin kaikki kurssilaiset pääsivät tutustumaan myös messujen tarjontaan.

4. Kunnan Verkko

Keski-Suomen Liikunta kehitti Kunnan Verkko -tuotetta osana yritysten liikuntapalvelua. Vuoden 2002 keväällä kuitenkin jouduttiin toteamaan, että palvelua ei saatu kannattamaan sillä tavoin, että toimintaa olisi voitu jatkaa.

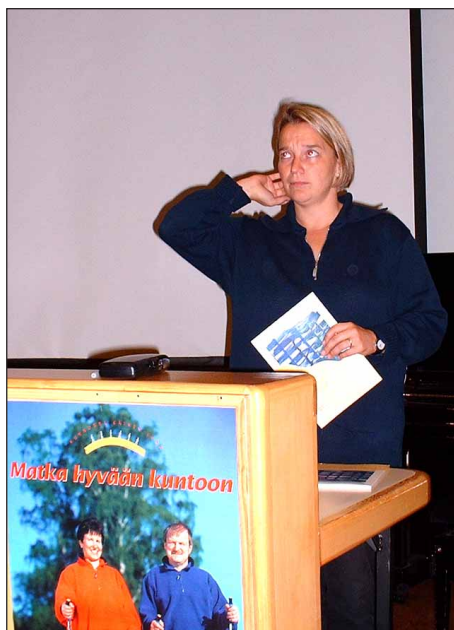
5. Lääkärit Liikkeelle -hanke

Keski-Suomesta liikkeelle lähtenyt Lääkärit Liikkeelle -tapahtuma on poikunut viisi samanlaista tapahtumaa ympäri Suomen. Lääkäreille halutaan tarjota uusinta tietoa liikunnan merkityksestä eri sairauksien hoidossa. Samalla tuodaan esille lääkärin merkitys niin auktoriteettina kuin asiantuntijana terveysliikunnan aloittamisessa. Lääkärit Liikkeelle -hankkeella pyritään liikunta- ja terveystoimen sekä eri terveysliikuntatahojen saumattoman yhteistyön kehittämiseen jatkossa.

Keski-Suomen Liikunta ry:n Lääkärit Liikkeelle -tapahtuma oli kolmannen kerran Kuntoutumis- ja liikuntakeskus Peurungassa. Tapahtuman järjestämisessä yhteistyötahoina toimivat KKI-ohjelma, Saarijärven terveyskeskus, Suomen MSD Oy ja Kuntoutumis- ja liikuntakeskus Peurunka. Tapahtuma on suunnattu keski-suomalaisille lääkäreille ja heidän perheilleen. Päivän puheenaiheena oli mm. TELI -toimikunnan mietintö, josta kertoi toimikunnan puheenjohtaja Tuija Brax, sekä Liikkumisresepti, josta kertoi Saarijärven maalaislääkäri Tapani Kiminkinen. Samalla lääkäreiden perheille oli järjestetty liikunnallista ohjelmaa Peurungan eri toimintapisteissä.

6. Kansalais- ja työväenopistojen yhteistyöhanke

Terveysliikunnan kuntatalkoot Keski-Suomessa -hankkeen toteuttajina ovat Kunto ry ja Keski-Suomen Liikunta ry sekä kuntien kansalais- ja työväenopisto-

jen, liikuntatoimen ja terveystoimen edustajat. Kuntory ja Keski-Suomen Liikunta ry vastasivat hankkeen koordinoinnista yleisellä tasolla vastuullaan mm. vertaisohjaajien koulutus ja kuntakonsultointi. Kuntien kansalais- ja työväenopistojen sekä liikunta- ja terveystoimen edustajat vastasivat oman kunnan terveysliikunnan suunnittelusta ja toteuttamisesta. Terveysliikunnan kuntatalkoot -hankkeen aikana tuotettiin Pro gradu-tutkielma, joka koskee terveysliikunnan kehittämistutkimusta Korpilahden kunnassa. Tutkielman teki Kati Kauravaara.

Kunnat hyödynsivät hankkeen ajatuksia liittämällä ne omiin KKI-ohjelmiinsa, jolloin ne "sulautuivat" osaksi kuntien KKI-toimintaa. Aktiivisimmat kunnat ovat Äänekoski, Saarijärvi sekä Keuruu/Multia/Petäjävesi -seutu.

7. Asiantuntijaverkosto

Tavoitteena oli luoda yhdessä Likes TEP:n kanssa asiantuntijaverkosto käyttämällä hyväksi internetiä, mutta Likes TEP:n henkilövaihdosten vuoksi työ on vielä kesken.

6.3. Koulutukset

Avoimet koulutukset

Terveysliikunnanohjaajien voimaharjoittelun ideapäivä, Jyväskylä 31.8.

Hyvän Olon Viikonlopun yhteydessä. Kouluttajina Kari Ikonen, Anneli Lampinen, Marjukka Leino, Eeva Salo ja Merja Kalaja. Osallistujia 30.

Tuolijumpan ideakurssi, Jyväskylä 14.9.

Kuntohoitaja Kaija Piironen ja fysioterapeutti Kirsi Kervinen kouluttivat tehokkaan tuolijumpan ohjaamiseen. Osallistujia oli 16 henkilöä.

Lentopallon virikekurssi terveysliikunnan ohjaajille 21.9.

Hankkeessa mukana oleville kunnille järjestettiin myös lentopallon virikekurssi yhteistyössä Kuntourheiluliiton kanssa. Kouluttajana toimi Eija Uusitalo-Ovaska ja osallistujia oli 6 henkilöä.

Ikääntyvien tasapainoharjoittelu -koulutus (perus- ja jatkokurssi) 27. ja 28.11.

Koulutus järjestettiin yhteistyössä Kuntokallion Ikäinstituutin kanssa. Tavoitteena oli ymmärtää perusasiat tasapainon merkityksestä ja harjoittamisesta ikääntyessä sekä oppia ohjaamaan eläkeikäisten tasapainoryhmiä valmiiden harjoitusratamallien avulla. Kouluttajana toimi Anne Kettula ja osallistujia oli ensimmäisenä päivänä 16 ja toisena 13 henkeä.

Avoimiin koulutuksiin osallistui yhteensä 81 henkilöä.

Tilauuskoulutukset

Terveysliikunnan ohjaajakoulutus, Äänekoski 3.1.

Koulutettavina olivat mielenterveyskuntoutujien ohjaajat, osallistujia 3. Koulutuksen jälkeen käynnistyi mielenterveyskuntoutujien liikuntaryhmä Äänekoskella sekä myöhemmin keväällä Sumiaisissa. Ryhmät ovat kokoontuneet läpi kevään ja jatkoivat toimintaansa syksyllä 2002. Kouluttajina Kaisa Saarentola ja Sari Saarelainen, Keski-Suomen Liikunta.

Vertaisohjaajakoulutus, Keuruu 16.2.

Keuruun, Multian, Petäjäveden ja Uuraisten yhteinen KKI -hanke "Kylät jaloilleen" järjesti kevään 2002 aikana 4 päivän pituisen vertaisohjaajakoulutuksen. Näistä Keuruun koulutus oli osioista ensimmäinen, osallistujia 50. Kouluttajana toimi Sari Saarelainen.

Ikääntyvien tasapainoharjoittelu -ohjaajakoulutus, Jyväskylä 4.5.

Keski-Suomen Liikunta järjesti yhdessä Kuntokallion kanssa ikääntyvien tasapainoharjoitteluun liittyvän ohjaajakoulutuksen (peruskurssi), osallistujia 14. Kouluttajana fysioterapeutti Anne Kettula.

Terveysliikunnan starttikurssi, Muurame 23. ja 25.4.

Keski-Suomen Liikunta ja Muuramen kunnan liikuntatoimi järjestivät yhdessä terveysliikunnan starttikurssin Muuramessa, osallistujia 14. Kouluttajana Sari Saarelainen.

Sauvakävely-ohjaajakoulutus, Karstula 15.6.

Sauvakävelykurssilla perehdyttiin mm. välineiden valintaan, sauvakävelytekniikkaan, sauvaleikkeihin ja sauvajumppaan. Osallistujia kurssilla oli 13 henkilöä.

useista eri yhdistyksistä ja urheiluseurasta. Kouluttajana toimi Sari Saarelainen.

Terveysliikunnan starttikurssi, Jyväskylä 3. ja 5.9
Tilaajana Jyväskylän Yrittäjien KKI -hanke. Kouluttajana erityisliikunnanohjaaja Lotta Lepoaho. Osallistujia 4.

Vertaisohjaajien kuntotestauskoulutus, Keuruu 7.9.

Koulutuksen sisältönä UKK-kuntotestin tekemisen opettaminen sekä sen käytännön toteutus. Kouluttajana oli fysioterapeutti Tarja Ahokas ja tilaajana "Kylät jaloilleen". Osallistujia 13.

Tilaukskurseihin osallistui yhteensä 110 henkilöä, joiden koulutettuja oli yhteensä 191. Koulutusten osallistujille jaettiin palautekaavakkeet, jossa he saivat kirjallisesti arvioida koulutuksen sisältöä, toteutusta, materiaalia, aikataulua ja hintaa. Lisäksi koulutuksesta sai antaa kouluarvosanan (4-10). Palautekaavakkeita palautettiin yhteensä 44 kpl ja koulutusten keskiarvoksi tuli 8,77.

Sari Saarelainen osallistui seuraaviin kouluttajakoulutuksiin:

Kouluttajakoulutus terveystieteiden starttikurssi Peurunka, Laukaa 19.-20.1.

Kouluttajakoulutuksen järjestivät Kuntourheiluliitto Kunto ry, Kansalais- ja työväenopistojen liitto KTOL ry yhteistyössä Keski-Suomen Liikunta ry. Koulutukseen sisältyi kouluttajapätevyyden hankkiminen terveystieteiden starttikurssiin sekä pilottihankkeiden suunnitelmien teko kevätkaudelle 2002.

Terveystieteiden hiihtomoduli, Paavonrinteet Saarijärvi 6.3.

Hiihdon kouluttajakoulutus oli osa Terveystieteiden Kuntatalkoot -hanketta, järjestäjänä Kuntourheiluliitto Kunto ry ja Keski-Suomen Liikunta ry.

6.4. Liikuntapäivät ja muut tapahtumat

Terveystieteiden kuntatalkoot -hankkeen terveystieteseminaari, Äänekoski 15.4.

Seminaarin tavoitteena oli kehittää mallia poikkiallisen yhteistyön toteuttamisesta terveystieteiden edistämiseksi paikallisella tasolla. Osallistujina semi-

naarissa olivat Terveystieteiden kuntatalkoot, Keski-Suomen pilottikuntien kansalais- ja työväenopistojen rehtorit, vapaa-aikatoimen johto ja terveystoimen johto. Järjestäjänä Kuntourheiluliitto KUNTO ry, Kansalais- ja työväenopistojen liitto KTOL ry ja Keski-Suomen Liikunta ry. Keski-Suomen Liikunnalta osallistujina Sari Saarelainen ja Petri Lehtoranta.

Naisten Askel ja kevätkirjaus 9.5.

Keski-Suomen Liikunta oli mukana järjestämässä Naisten Askeleen yhteyteen kevätkirjausta yhteistyössä useiden eri tahojen kanssa. Kevätkirjaukset olivat syksystä 2001 kevääseen 2002 kestäneen Matka hyvään kuntoon -kampanjan (KKI -ohjelma) päätöstapahtumia. Jyväskylässä kevätkirjaus päätettiin toteuttaa Naisten Askeleen yhteydessä, jolloin saatiin samalla uutta sisältöä tapahtumaan. Kevätkirjauksen sisältönä olivat lajikokeilut (sauvakävely, jättipallojumppa, body pump ja golf) sekä erilaiset fyysiseen kuntoon ja hyvinvointiin liittyvät mittaukset (yliopiston hyvinvointitekniikan opiskelijat toteuttajana). Lisäksi Keski-Suomen Liikunnalla oli tapahtumassa oma esittelypiste, jossa oma henkilökunta hoiti esittelyä.

Jyväskylän Yrittäjien KKI -hankkeen tiedotus- ja motivoittilaisuus, Jyväskylä 14.5.

Helmikuussa käynnistyneen yrittäjien KKI -hankkeen "kilpailukykyä hyvinvoinnista" tiedotus- ja motivoittilaisuus pidettiin kauppaoppilaitoksen auditoriossa, jonne osallistujia saapui 25 henkilöä. Illan ohjelmaan sisältyi monipuolisia asiantuntijaluentoja hyvinvointiin liittyvistä aiheista sekä yrittäjille tehdyn liikuntakyselyn vastausten ja projektisuunnitelman esittelyä

Kevätkirjaus, Äänekoski 23.5.

Mielenterveyskuntoutujien kevätkauden liikunnallisesa päätöksessä oli Keski-Suomen Liikunnalta mukana terveystieteiden kehittäjä Sari Saarelainen liikuntaosion ohjaajana. Osallistujia 15.

Terveystieteiden kuntatalkoot -hankkeen kevät-tapaaminen, Jyväskylä 23.5.

Kevättapaamisen ohjelmassa oli pilottikuntien hankkeiden toiminnan esittelyt menneeltä kaudelta sekä tulevan syksyn suunnitelmat. Järjestäjänä Kuntourheiluliitto Kunto ry yhteistyössä Keski-Suomen Liikunta. Keski-Suomen Liikunnalta osallistujina Sari Saarelainen, Petri Lehtoranta ja Laura Luopajarvi.

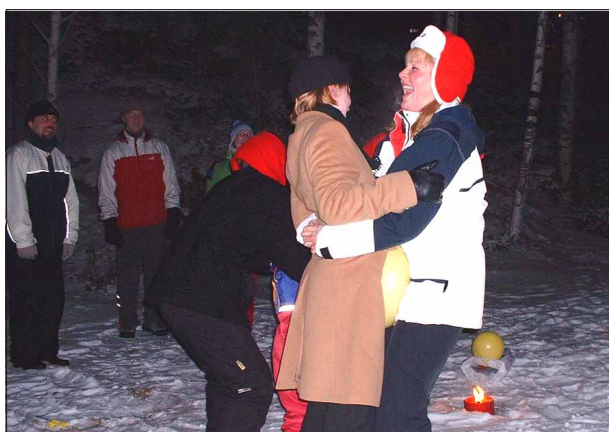
Liikuntapäivä mielenterveyspotilaille ja heidän omaisilleen 28.9.

Järjestimme liikunnallisen lauantaipäivän Omaiset mielenterveystyön tukena -yhdistykselle. Kouluttajana toimi Eeva Simula. Osallistujia oli 11 henkeä.

Terveysliikunnan alueseminaari Jyväskylässä 24.10.

KKI -ohjelma, Kunto ry ja SLU -aluejärjestöt järjestävät syksyllä 2002 yhteistyössä Hengitysliitto Heli ry:n, Ikäinstituutin, Suomen Diabetesliitto ry:n ja Suomen Sydänliitto ry:n kanssa alueellisia terveysliikuntaseminaareja ympäri Suomea. Seminaarien tavoitteena on muun muassa esitellä terveysliikunnan työvälineitä sekä vahvistaa paikallisia ja alueellisia terveysliikuntaverkostoja. Seminaarit on suunnattu KKI -hankkeille, kuntien liikuntatoimelle sekä sosiaali- ja terveystoimelle, kansanterveysjärjestöjen alueellisille yhteyshenkilöille, kansalais- ja työväenopistoille sekä muille terveysliikuntatyötä tekeville tahoille.

Liikuntapäivä Jyväskylän Yrittäjät ry:n jäsenille, Jyväskylä 15.11.

Kouluttajat: Eeva Simula, Mikko Simula, Jussi Härkönen ja Laura Luopajarvi. Osallistujia 15.

Vuoden kuntoliikkujien palkitsemiset 14.12.

Perinteinen Keski-Suomen Liikunnan palkitsemistilaisuus pidettiin vuonna 2002 Jyväskylän yliopiston liikunta- ja terveystieteiden tiedekunnassa Jyväskylässä, jossa palkittiin myös vuoden kuntoliikkujia.

Lisäksi KesLin edustajat osallistuivat seuraaviin terveysliikuntatapahtumiin

KKI -katselmus, Lahti 14.-15.3.

KKI -ohjelman vuosittaisessa katselmuksessa pääaiheina tänä vuonna olivat hyvä olo ja jaksaminen sekä terveysliikunnan markkinointi. Keski-Suomen Liikunnalta katselmukseen osallistuivat Sari Saarelainen ja Petri Lehtoranta.

Aluejärjestöjen terveysliikunnan kehittäjien tapaaminen, Jyväskylä 9.-10.12.

Tapaamisen koollekutsujat KKI -ohjelma ja Kunto ry. KesLin edustajana Jari Lindroos.

7. Tapahtumat

7.1. Liikunnan ja urheilun maakuntapäivä 14.12.

Kansalaistoimintaseminaari

Seminaarissa otettiin kantaa muuttuvaan kansalais-toimintaan sekä kuultiin harrasteliikunnan uusista haasteista seuratoiminnassa. Alustajina olivat Kaler-vo Ilmanen ja Raija Leinonen Jyväskylän yliopistosta sekä SLU:n toiminnanjohtaja Jukka Pekkala. Osallistujia oli 30 henkilöä.

Seurajohtajien salibandyturnaus

Iltapäivällä seurajohtajat pääsivät pelaamaan myös salibandya. Suuren suosion saaneen turnauksen voittajaksi ylsi Gazon Boulette ry.

Palkitsemisjuhla

Jyväskylän liikunta ja terveystieteiden tiedekunnan tiloissa pidetty juhla nosti esiin ajankohtaisia urheilun ja liikunnan ilmiöitä ja tekijöitä huippuasiantuntijoihin, juhlapuhujana Keski-Suomen maakuntajohtaja Anita Mikkonen. Paikalle oli kutsuttu myös keski-suomalaisia huippu-urheilijoita. Maakunnan käytännön seuratyö sekä kuntoliikkujat saivat tilaisuudessa kiitosta. Osallistujia oli 150 henkeä.

Buffet-pöytä ja tanssiaiset

Buffet-pöydän äärellä juhlistimme vielä illan päätähtiä ja jatkoimme keskustelua ajankohtaisista asioista. Ilta päättyi tanssiaisiin, jossa nautittiin myös muuta kulttuuria liikuntakulttuurin lisäksi. Orkesteri koostui liikunta- ja terveystieteiden tiedekunnan henkilökunnasta.

Palkitsemistilaisuuden juonsivat vankalla rutiinilla Alpo Peltola sekä Laura Luopajarvi.

7.2. Hyvän Olon Viikonloppu 31.8.-1.9.

Hyvän Olon Viikonloppu on Keski-Suomen Liikunta ry:n, Lieveilmiöproductions Oy:n ja Jyväskylän kaupungin liikuntapalvelukeskuksen yhteistyössä toteutettu messutapahtuma. Yhteishankkeella pyritään edistämään Keski-Suomen liikunta- ja urheilutoimintaa. Viikonloppu keräsi Hipposhalliin 200 näytteilleasettajaa. Mukana oli niin urheiluseuroja, kansanterveysjärjestöjä kuin liikunta-alan yrityksiäkin. Näytteilleasettajien määrässä saavutettiin tavoite mutta seuroja oli mukana hieman odotettua vähemmän. Aivan viime hetken poisjääntejä tapahtui, koska seurat eivät löytäneet tarvittavia talkoohenkilöitä osastoilleen.

Alla olevat seurat esittelivät messuilla toimintaansa: Aikiken, CC Picaro, Diskos 93 Juniorit, Etelä- ja Keski-Suomen ITF Taekwon-Do, Honsu Juniorit, Huhtasuon Hiihto, Jigotai, JYP HT Juniorit, Jyväskylän Agility team, Jyväskylän Hockey Cats, Jyväskylän Kenttäurheilijat, Jyväskylän Kiri-Juniorit, Jyväskylän Kuntoliikunta, Jyväskylän Naisvoimistelijat, Jyväskylän Rugby Club, Jyväskylän Taitoluistelu-seura, Jyväskylän Tennisseura, Jyväskylän Toverit, Jyväskylän Valo, Jyvässeudun Paini-Ässät, Kensu, Palokan Naisvoimistelijat, Park Tae Kwon Do Jyväskylä, Stamina ja Tanssiurheiluseura Tepika.

Hyvän Olon Viikonloppu on väline jatkuvaan maakunnalliseen yhteissuunnitteluun kansanterveysjärjestöjen ja urheiluseurojen kanssa.

Yleisötavoite saavutettiin hyvin, mihin varmasti vaikutti yleisön vapaa pääsy messualueelle. Messuvieraita kävi kahden päivän aikana arviolta 20.000 ihmistä. Monet messuvieraat vierailivat Hipposhallissa molempina päivänä.

Koulutettujen määrät vuosina 1997 - 2002

	Lasten ja nuorten koulutus	Järjestökoulutus	Harraste- ja terveysliikunta	Yht.
1997	212	250		462
1998	376	234		610
1999	255	424		679
2000	442	343	137	922
2001	535	274	89	898
2002	499	406	192	1097

8. Työllistämisprojektit

8.1. Työtä Liikunnasta -projekti

Kolmivuotinen Työtä liikunnasta –projekti päättyi 31.1.2002.

Projektissa mukana olleiden toimijoiden ja työllistettyjen näkökulmasta havahduttiin tarpeeseen edelleen kehittää työllistämisen toimintamallia työmarkkinavalmiuksia voimakkaammin parantavaan suuntaan. Kun sekä sijoituspaikkojen (urheilu- ja liikuntaseurojen sekä koululaisten iltapäivätoiminnan palvelutuottajien) että työllistettyjen toimesta oli esitetty toiveita toiminnan edelleen kehittämiseksi, katsottiin Keski-Suomen Liikunnassa tarkoituksenmukaiseksi aloittaa uusi projekti välittömästi entisen jatkoksi.

8.2. Liiku Töihin -projekti

Liiku Töihin –projekti käynnistettiin 1.3.2002. Vuoden 2002 tavoitteena oli työllistää 35 pitkäaikaistyötöntä yhdistelmätuella ensisijaisesti liikuntakulttuurin piirissä toimiviin yhdistyksiin.

Ajalla 1.3.-31.12.2002 projektipäällikkönä toimi Petri Lehtoranta ja työnsuunnittelijana Laura Viitanen

Työnsuunnittelijan päävastuualueeseen kuului neuvonta työllistämiseen ja työllistymiseen liittyvissä asioissa, avustaminen työntekijöiden haastatteluisa ja viranomaisten kanssa asioinnissa. Koulutusten ja teemapäivien tarjoaminen ja järjestäminen työntekijöille ja työnantajille kuului yhtenä tärkeänä osana työnsuunnittelijan toimenkuvaan. Tavoitteena oli lisätä työnantajien tietoutta työllistämismuodoista sekä työllistämiseen liittyvistä vastuista ja velvollisuuksista. Työhön perehdyttämiseen pyrittiin myös kiinnittämään erityistä huomioita.

Toiminta ja tulokset

1. Työllistäminen

Vuoden 2002 aikana yhdistelmätuella työllistettiin 23 pitkäaikaistyötöntä, joista 14 henkilöä työllistettiin ensimmäistä kertaa yhdistelmätuella vuodeksi ja 9 henkilöä jatkoi toisen vuoden yhdistelmätuella saman

työnantajan palveluksessa. Kaksi henkilöä työllistyi työllistämistuella. Lisäksi muutama henkilö sai työharjoittelupaikan ja yksi henkilö pääsi työvalmennukseen.

Työllistettyjen kokonaismäärästä työllistyi koululaisten iltapäivätoiminnan piiriin 16 henkilöä. Loput 7 henkilöä työllistyi urheilu- ja liikuntajärjestöihin. Jälkäräiohjaajiksi työllistyi kuluneena vuonna selvästi enemmän kuin muihin tehtäviin yhteensä ja samanlaisen suuntauksen arvioidaan jatkuvan myös vuonna 2003.

Määrällisiä tavoitteita ei saavutettu. Syitä tavoitteista jäämiseen olivat mm. projektin alkaminen vasta 1.3. ja kesää vasten järjestöt eivät olleet halukkaita työllistämään. Myös maalaiskunnan kuntalisärahojen loppuminen jo alkukesästä samoin kuin kaupungin kuntalisärahojen loppuminen lokakuussa vaikeutti yhdistelmätuella työllistämistä. Tavoitteista jäätiin myös siksi, että vaikka paikkoja oli auki sopivia työntekijöitä ei löytynyt. Avoimia paikkoja oli vuoden vaihteessa muutamia.

2. Koulutus

2.1. Fyysinen työkyky

Työllistetyille tarjottiin kahdesti syksyn aikana Fyysisen työkyky –kurssia. Kurssisisältöön kuului henkilöiden fyysisen kunnon testaukset (polkupyöräergometritesti, verenpaineen mittaus, selän, vatsan, käsien ja jalkojen lihaskuntotestit), testien jälkeen ohjattu allasjumppa tai venyttelevät keppijumppa ja kirjallinen testipalaute. Kurssiin kuului myös työkyky- ja jaksamisluento sekä mahdollisuus pelata sulkapalloa ja salibandya, saunoa ja uida. Ensisijaisena tavoitteena oli saada aikaan tarve huolehtia fyysisestä ja henkisestä työkyvystä. Kumpikaan tarjotuista kursseista ei toteutunut.

2.2. Työmarkkina-aktiivisuuden kohottaminen

Työntekijöiden työmarkkinavalmiuksia pyrittiin kohottamaan tarjoamalla työnhakuvalmennusta, jotta heillä olisi paremmat sekä fyysiset että tiedolliset valmiudet asettua työmarkkinoiden käyttöön tukityöllistämisen päätyttyä.

Työllistetyille tarjottiin kolme räätälöityä työnhakukoulutuksen teemapäivää. Koulutukseen halukkaita ei ollut. Yhtenä syynä osallistumattomuuteen saattoi olla se, että työntekijät olivat saaneet niin paljon koulutusta työnvoimahallinnon taholta ennen työllistymistään, että eivät innostuneet kouluttautumisesta vaan halusivat keskittyä työntekoon. Toinen syy saattoi olla se, että työntekijät eivät kokeneet koulutusta mahdollisuutena vapaille markkinoille työllistymiseen ja ehkä työnantajatkaan eivät riittävästi "osanneet" kannustaa työllistettyjä kouluttautumaan.

2.3. Jälkkäriohjaajien perehdytyskoulutus 5.-9.8.2002
Osanottajia koulutuksessa oli yhteensä 21, joista 8 henkilöä Liiku Töihin –projektin kautta. Kurssiohjelmaan kuului mm. ensiavun alkeet, kädentaitopajat, tietopaketti Jyväskylän Jälkkärihankkeesta, käytännön neuvoja jälkkäriohjaajana toimimisesta, jälkkäripäivän ja –viikon suunnittelua, yhteydenpidosta kouluun ja vanhempiin. Ohjaajat suorittivat kurssin aikana Keski-Suomen Liikunnan toteuttamana kaksi Nuoren Suomen koulutusta, Lapsen ja ohjaajan kohtaaminen sekä Liikkuva iltapäivä –ohjaajakoulutus.

2.4. Hygieniosaamiskoulutus jälkkäriohjaajille 17.-18.12.02

Osallistujia koulutuksessa oli 22. Osaamistestin läpäisivät kaikki osallistujat. Elintarvikehygieeninen osaaminen muuttui lakisääteiseksi heinäkuussa 2001. Terveysturvallisuuden mukaan elintarvikehuoneistossa työskentelevältä, helposti pilaantuvia elintarvikkeita käsittelevältä henkilöltä vaaditaan todiste elintarvikehygieenisestä osaamisesta. Koululaisten iltapäiväohjaajat kuuluvat myös lain piiriin, mikäli he valmistavat tai lämmittävät ruokaa, leipovat jne. Osallistuminen osoitetaan tutkinnon tai koulutuksen kautta tai suorittamalla erityinen osaamistesti. Lähtökohtana oli, että koulutukseen osallistuu jokaisesta jälkkäripisteestä ainakin yksi ohjaaja. Kurssilaiset saivat perustiedot mikrobiologiasta, ruokamyrkytyksistä, hygieenisistä työskentelytavoista, henkilökohtaisesta hygieniasta, puhtaanapidosta, omavalvonnasta ja lainsäädännöstä.

2.5. Muut koulutukset

Edellä mainittujen lisäksi tarjottiin mm. seuraavia koulutuksia: opettaminen ja taidon oppimisen perusteet, psyykkisen ja fyysisen valmennuksen perusteet, sujuvasti suksilla, leikitellen luistimilla, nassikkapai-

ni, pallotellen, esiopetusta liikunnan keinoin, virikkeitä liikkuviin leikkeihin, perusliikuntaleikit, urheiluseuran varainhankinnan verotus, seura työnantajana, viestintä urheiluseurassa, ohjaajien virikepäivä.

2.6. Työnsuunnittelijan koulutukset

Työnsuunnittelija osallistui vuoden aikana mm. Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n varainhankinta ja verotus –koulutukseen, aluejärjestöjen henkilöstöpäiville (työllistämishankkeille suunnatut osuudet), Keski-Suomen Liikunta ry:n viestintä urheiluseurassa –koulutukseen ja koululaisten iltapäivätoiminnan kansalliseen seminaariin. Työnsuunnittelija ilmoittautui myös seura työnantajana –kouluttajakoulutukseen, mutta koulutus ei toteutunut vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Jyväskylän Jälkkärihankkeen ohjausryhmän ja ohjaajien kokouksissa työnsuunnittelija kävi kertomassa projektista ja ajankohtaisista asioista.

3. Työnantajapalvelut

Projektin tavoitteena oli erilaisten toimintojen (koulutukset, tapaamiset) kautta saada työnantajille riittävä tietous erilaisista työllistämismuodoista sekä ymmärrys työllistämiseen liittyvistä vastuista ja velvollisuuksista. Erityistä huomiota pyrittiin kiinnittämään työntekijöiden saamaan riittävään työn ohjaukseen. Työnantajille tarjottiin erilaisia koulutuksia, mutta innokkuutta ei ollut. Ajankohtaisista asioista tiedotettiin mm. sähköpostitse ja projektin www-sivuilla.

4. Tiedottaminen

Ajankohtaisista asioista tiedotettiin työntekijöille ja työnantajille sähköpostilla, puhelimitse ja asiakastapaamisissa ja -tilaisuuksissa. Tapahtumista ja koulutuksista tiedotettiin. Projektin www-sivuja päivitettiin ja sivuille lisättiin linkkejä tiedonsaannin helpottamiseksi.

5. Ohjausryhmä

Projektin ohjausryhmään kutsuttiin Keski-Suomen TE-keskuksen tarkastaja Merja Taipale, Jyväskylän työvoimatoimiston johtava työvoimaneuvoja Ilkka Koivunen. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimi Keski-Suomen Liikunnan aluejohtaja Petri Lehtoranta ja sihteerinä työnsuunnittelija Laura Viitanen. Ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa.

9. Tiedotus ja markkinointi

Kaikkien toimialojen palveluja markkinoitiin KesLin normaalien tiedotuskanavien kautta. Suuri osa markkinoinista tapahtui sähköpostitse sekä perinteisen postin välityksellä. Sähköposti todettiin erittäin hyväksi välineeksi koulutusten markkinoinnissa. Lentopalloliiton ja Palloliiton kanssa tehtiin yhteistyösopimus koskien järjestökoulutusten markkinointia.

9.1. URLInet-verkkopalvelu

Palvelun lähtökohtana on tarjota keski-suomalaisille urheiluseuroille ja lajiliitoille mahdollisuus helppoon tapaan hyödyntää internetiä. Palvelun osoite on www.urli.org. Tietopalvelussa jäsenet voivat julkais- ta tiedotteensa, tuloksensa, koulutuksensa sekä ta- pahtumansa yhteisellä tietokantapohjaisella ilmoitus- taululla. Samalla palveluun tuotettu tieto saadaan näkymään kunkin järjestön omalla internet-kotisivul- la.

9.2. Liikunnan Tietotaitopörssi

Liikunnan Tietotaitopörssi kehitettiin löytämään seuroihin uusia valmentajia ja ohjaajia. Valtakunnalliseksi suunniteltu liikunnan alalla opiskelevien sekä ammattilaisten internet-rekrytointipalvelu on suunniteltu palvelemaan kaikkia suomalaisia urheilujärjestöjä sekä esim. kuntien liikuntatoimia.

9.3. Sisäisen viestinnän järjestelyt

- viikkopalaverit joka viikko, josta muistio myös hallitukselle
- hallituksen kokoukset 9 kertaa vuonna 2002
- vuosikokoukset
- hallituksen ja toimiston yhteiset suunnittelupäivät

9.4. Ulkoisen viestinnän järjestelyt

Kesli-info

- 4 kertaa vuonna 2002 tärkeimmille sidosryhmille
 - painos 700 kappaletta/kerta
 - ladattavissa myös internetistä pdf-formaatissa
- Internet-kotisivu
- osoite: www.keski-suomenliikunta.fi
- Tiedotuspalsta
- sanomalehti Keskisuomalaisessa joka viikko
- Kurssikohtaiset esitteet
- Sähköposti, puhelin, fax

[illegible]

10. Talous

Keski-Suomen Liikunta ry:n tilikauden tulos oli positiivinen.

Tulokseen vaikuttivat budjetoitua pienemmät henkilöstökulut (kenttäpäällikön työsuhteen alkaminen vasta 15.3.), koulutusten onnistuminen sekä säästöt toimintakuluissa.

Lopullinen tilikauden ylijäämä on 16.723,10 euroa.

Keski-Suomen Liikunta ry

Tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2002	1.1. - 31.12.2001
VARSINAINEN TOIMINTA		
TUOTOT	69 670,24	78 127,84
KULUT		
HENKILÖSTÖKULUT		
PALKAT	-160 012,32	-151 610,55
HENKILÖSIVUKULUT	-35 464,02	-34 718,79
	-----	-----
HENKILÖSTÖKULUT	-195 476,34	-186 329,34
POISTOT	-2 983,00	-2 297,11
VUOKRAT		
TILAVUOKRAT	-19 117,98	-12 401,67
MUUT KULUT		
ULKOPUOLISET PALVELUT	-7 815,47	-10 079,29
MATKAT JA MAJOITUKSET	-20 794,15	-19 567,79
MATERIAALIKULUT	-12 280,69	-9 681,13
MUUT TOIMINTAKULUT	-21 641,43	-24 068,71
	-----	-----
MUUT KULUT	-62 531,74	-63 396,92
	-----	-----
KULUT	-280 109,06	-264 425,04
VARSINAISEN TOIMINNAN KULUJÄÄMÄ	-210 438,82	-186 297,20
VARAINHANKINTA		
TUOTOT	4 052,43	9 794,59
KULUT	-287,79	-2 055,62
	-----	-----
VARAINHANKINTA	3 764,64	7 738,97
TUOTTO/KULUJÄÄMÄ	-206 674,18	-178 558,23
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
TUOTOT	2 235,20	2 694,68
TUOTTO/KULUJÄÄMÄ	-204 438,98	-175 863,55
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT		
TUOTOT	171,04	106,54
KULUT	0,00	-1 724,02
	-----	-----
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	171,04	-1 617,48
OMATOIMINEN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ	-204 267,94	-177 481,03
SAADUT AVUSTUKSET	220 991,04	225 661,92
Tilikauden tulos	16 723,10	48 180,89
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	0,00	16 818,79
RAHASTOSIIRROT	0,00	-33 637,59
Tilikauden yli/alijäämä	16 723,10	31 362,09

Keski-Suomen Liikunta ry

TASE	31.12.2002	31.12.2001
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	3 765,35	2 414,37
AINEELLISET HYÖDYKKEET	6 362,29	5 654,17
	-----	-----
PYSYVÄT VASTAAVAT	10 127,64	8 068,54
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS	2 826,88	2 147,99
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
SIIRTOSAAMISET	12 854,04	15 197,10
RAHAT JA PANKKISAAMISET	100 715,80	80 495,63
	-----	-----
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	116 396,72	97 840,72
	-----	-----
VASTAAVAA YHTEENSÄ	126 524,36	105 909,26
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
MUUT RAHASTOT	33 637,59	33 637,59
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLIJÄÄMÄ	48 820,06	17 457,80
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	16 723,10	31 362,29
	-----	-----
OMA PÄÄOMA	99 180,75	82 457,68
VIERAS PÄÄOMA		
LYHYTAIKAINEN		
SAADUT ENNAKOT		1 697,35
SIIRTOVELAT	27 343,61	21 754,23
	-----	-----
LYHYTAIKAINEN	27 343,61	23 451,58
	-----	-----
VIERAS PÄÄOMA	27 343,61	23 451,58
	-----	-----
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	126 524,36	105 909,26
